

A főtanácsnok indítványa a C-47/08. sz. Bizottság kontra Belgium, a C-50/08. sz. Bizottság kontra Franciaország, a C-51/08. sz. Bizottság kontra Luxemburg, a C-53/08. sz. Bizottság kontra Ausztria, a C-54/08. sz. Bizottság kontra Németország, a C-61/08. sz. Bizottság kontra Görögország és a C-52/08. sz. Bizottság kontra Portugália ügyekben

Sajtó és Tájékoztatás

Cruz Villalón főtanácsnok szerint hat tagállam nem teljesíti a Szerződésből eredő kötelezettségeit azért, hogy csak állampolgárai részére teszi lehetővé a közjegyzői szakma gyakorlásának megkezdését

A közjegyzői szakmának a közhatalom gyakorlásában való részvétele nem igazolhatja az állampolgárságon alapuló, közvetlen hátrányos megkülönböztetést

Jelentős számú tagállamban, és különösen a jelen ügyekben érintett tagállamokban a közjegyző feladata elsősorban a jogi aktusok hitelesítésében áll. A közjegyző kérelemre jár el, és a hitelesítés révén, miután megállapította a felek jog- és cselekvőképességét, valamint a hitelesítés elvégzéséhez szükséges valamennyi követelmény megvalósulását, elvégzi a hitelesítendő aktus jogszerűségének vizsgálatát. A hitelesítés következtében az aktus megerősített bizonyító erőt nyer, és ezzel egyidejűleg végrehajthatóvá is válik. A közjegyző jogi helyzete megegyezik az államot képviselő köztisztviselőével, jóllehet tevékenységét szabadfoglalkozás gyakorlásának tekintik.

A jelen ügyek alapjául szolgáló kérdés arra irányul, hogy a közjegyzői szakma kapcsolódik-e a közhatalom gyakorlásához¹. Egyrésztől ugyanis a Szerződés kimondja, hogy a közhatalom gyakorlásához akár csak időlegesen is kapcsolódó tevékenységekre a letelepedés szabadsága nem alkalmazandó. Másrésztől a 2005/36 irányelv² kimondja, hogy a szakmai képesítések elismerésének általa létrehozott rendszere nem érinti az említett kizáró rendelkezés alkalmazását, mindenekelőtt a közjegyzők vonatkozásában.

A C-47/08. sz. Bizottság kontra Belgium, a C-50/08. sz. Bizottság kontra Franciaország, a C-51/08. sz. Bizottság kontra Luxemburg, a C-53/08. sz. Bizottság kontra Ausztria, a C-54/08. sz. Bizottság kontra Németország és a C-61/08. sz. Bizottság kontra Görögország ügyekben

A kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetek első csoportjában a Bizottság annak kimondását kéri a Bíróságtól, hogy **Belgium, Franciaország, Luxemburg, Ausztria, Németország és Görögország** – mivel a közjegyzői szakma gyakorlásának megkezdésére való jogosultságot állampolgársági feltételhez kötötték – nem teljesítették a Szerződésből eredő kötelezettségeiket, továbbá – mivel Franciaország kivételével elmulasztották a 2005/36 irányelvnek a közjegyzői szakmára történő alkalmazását – nem teljesítették az említett irányelvből eredő kötelezettségeiket.

A Bíróság a mai napig más szakmák vonatkozásában hozott határozataiban kimondta, hogy azok nem kapcsolódnak közvetlenül és ténylegesen a közhatalom gyakorlásához. Mindazonáltal jóllehet a közjegyzői tevékenység részt vesz a közhatalom gyakorlásában, Cruz Villalón főtanácsnok ma

¹ Jelenleg ugyanebben a kérdésben van folyamatban a Bíróság előtt a Hollandia elleni kötelezettségszegés megállapítása iránti eljárás (C-157/09. sz. ügy).

² A szakmai képesítések elismeréséről szóló, 2005. szeptember 7-i 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 255, 22. o.), amely hatályon kívül helyezte a legalább hároméves szakoktatást és szakképzést lezáró felsőfokú oklevelek elismerésének általános rendszeréről szóló, 1988. december 21-i 89/49/EGK tanácsi irányelvet (HL L 19., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 337. o.).

ismertetett indítványában úgy véli, hogy – figyelembe véve a közjegyzői tevékenységgel a közhatalom gyakorlásában való részvétel fokát – azt is szükséges lenne megállapítani, milyen mértékig szükséges az ilyen állampolgársági kikötés a követett célok eléréséhez.

Ily módon a főtanácsnok először is megvizsgálja, hogy a közjegyzői szakma részt vesz-e a közhatalom gyakorlásában. E vonatkozásban emlékeztet arra, hogy csak olyan tevékenységek zárhatók ki a letelepedés szabadságára vonatkozó szabályok hatálya alól, amelyek önmagukban vizsgálva közvetlenül és konkrétan kapcsolódnak a közhatalom gyakorlásához, és kizárólag olyan esetekben vonatkozhat e kizárás az egész szakmára, ha a közhatalmi tevékenységek attól elválaszthatatlanok. Ezenfelül a főtanácsnok szerint annak megítélésének meghatározó kritériumát, hogy valamely tevékenység részt vesz-e a közhatalom gyakorlásában, az állam jogrendszerével fennálló kapcsolatának jellege képezi.

Következésképpen **azáltal, hogy olyan aktusokat, rendelkezéseket és magatartásokat ruház fel közhitelességgel, amelyek más esetben nem rendelkeznének több jogi erővel, mint a magánakarat kifejezése, és mivel a hitelesítés minden érdekelt tagállamban a közjegyzői feladat elválaszthatatlan lényegi része, a közjegyzői szakma általában és összességében nézve közvetlenül és konkrétan részt vesz a közhatalom gyakorlásában.**

Másodszor a főtanácsnok azt elemzi, hogy a közhatalom gyakorlásában való fent említett részvétel igazolhatja-e a közjegyzői szakma gyakorlásának megkezdésére való jogosultság állampolgársági feltételhez kötését. E vonatkozásban emlékeztet arra, hogy az a körülmény, miszerint valamely tevékenységet kizárnak a letelepedés szabadságára vonatkozó szabályok hatálya alól, nem mentesíti a tagállamokat az uniós jognak való megfelelés alól. E tekintetben, mivel a közjegyzői tevékenységet és így módon a természetes személyek közösségét érinti, az említett intézkedést az uniós polgárság fényében kell vizsgálni, amely a gazdasági szabadságok alkalmazási körén kívül írja elő a személyek szabad mozgását.

Következésképpen amennyiben valamely állampolgársági kikötés az állampolgárságot használja meghatározó szempontként, azaz az adott állam szerinti állampolgárságra hivatkozik a tevékenység megkezdésének megakadályozása indokaként, **az állampolgárságon alapuló ilyen hátrányos megkülönböztetés az európai polgár jogaiba való olyan súlyos beavatkozásnak minősül, amely kizárólag az arányosság szigorú vizsgálatát követően fogadható el.**

E vonatkozásban a főtanácsnok megjegyzi, hogy **a közjegyzői szakmához kapcsolódó garanciák és sajátosságok közül egyik sem igazol olyan szigorú és drasztikus intézkedést, mint az állampolgárságon alapuló közvetlen hátrányos megkülönböztetés.** Különösen a hivatalba lépésüket megelőzően a közjegyzők által tett esküt illetően a főtanácsnok úgy véli, hogy a hűség fogalma nem követeli meg szükségszerűen az állampolgársági köteleket.

A főtanácsnok arra a következtetésre jut, hogy **a közjegyzői szakma konkrét körülményei között a Szerződéssel nem egyeztethető össze olyan tagállami intézkedés, amely állampolgárságuk alapján hátrányosan megkülönbözteti azokat, akik meg szeretnék kezdeni az említett szakma gyakorlását, mivel – tekintettel arra, hogy azt az említett szakmának a közhatalom gyakorlásában való részvételének foka nem követeli meg – aránytalan.** Ezért azt javasolja, hogy a Bíróság mondja ki, miszerint **azáltal, hogy a közjegyzői szakma gyakorlásának megkezdését kizárólag az állampolgárok részére teszi lehetővé, a hat tagállam nem teljesítette a Szerződésből eredő kötelezettségeit.**

Végül **a 2005/36 irányelv megsértését illetően** a főtanácsnok rámutat, hogy a kötelezettségszegés megállapítása iránti kereset keretében a Bizottság feladata annak bizonyítása, hogy a tagállam megsértette az uniós jogot. Márpedig a főtanácsnok úgy véli, hogy **a Bizottság nem hozott fel elegendő érvet az említett irányelvnek a közjegyzői szakmára történő alkalmazásával kapcsolatban,** és ezért a Bíróságnak a kereset fennmaradó részét el kellene utasítania.

A C-52/08. sz. Bizottság kontra Portugália ügyben

A jelen keresettel a Bizottság **Portugália** kötelezettségszegésének megállapítását kéri a Bíróságtól, de a fenti ügyektől eltérően kizárólag azon az alapon, hogy a szakma gyakorlásának megkezdésére vonatkozóan olyan rendszer áll fenn, amely ellentétes a 2005/36 irányelv előírásaival. Jóllehet ugyanis Portugália állampolgársági feltételt nem ír elő, négy feltételt kell teljesíteni a szakma gyakorlásának megkezdéséhez, amelyek között szerepel a portugál törvényhozás által elismert jogi diploma megszerzése, meghatározott idejű szakmai gyakorlat teljesítése és a közjegyzői kamara által szervezett felvételi vizsga teljesítése.

Cruz Villalón főtanácsnok először is a portugál ügyet megelőző ügyekben alkalmazott érvelést alkalmazza. Ennek alapján úgy véli, hogy a hitelesítés a portugál közjegyzőség keretében is közvetlenül és konkrétan része a közhatalom gyakorlásának, és mivel az a közjegyzői feladat elválaszthatatlan lényegi része, a közjegyzői szakma általában és összességében nézve közvetlenül és konkrétan részt vesz a közhatalom gyakorlásában.

Másodszor a főtanácsnok megjegyzi, hogy azon körülmény, miszerint az irányelv nem érinti a közhatalom gyakorlásában részt vevő tevékenységeknek a letelepedés szabadságára vonatkozó rendelkezések hatálya alól történő kizárását, azzal jár, hogy ezen esetekben e kivételt kell alkalmazni, az irányelv rendelkezései tehát nem alkalmazandók. Márpedig mivel **a portugál közjegyzőség közvetlenül és konkrétan kapcsolódik a közhatalom gyakorlásához**, a főtanácsnok úgy véli, hogy **Portugália nem volt köteles a 2005/36 irányelvnek a közjegyzői szakmára történő alkalmazására, és ezért teljesítette az abból eredő kötelezettségeit**.

Végkövetkeztetésként a főtanácsnok azt javasolja, hogy a Bíróság utasítsa el a Bizottság keresetét.

EMLÉKEZTETŐ: A főtanácsnok indítványa nem köti a Bíróságot. A főtanácsnok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva a rábízott ügy jogi megoldására vonatkozó javaslatot terjesszen a Bíróság elé. A Bíróság bírái most kezdik meg a tanácskozást a jelen ügyben. Az ítéletet későbbi időpontban hozzák meg.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az indítvány [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az indítvány kihirdetésén készített felvételek az „[Europe by Satellite](#)”-on érhetők el ☎ (+32) 2 2964106